

Weten wat werkt in de bijstand

Reflectiesessie, Dag van het Gedrag, 18.10.2018

Prof. Dr. Stephanie Rosenkranz, Prof. Dr. Thomas Schillemans, Timo Verlaat (Universiteit Utrecht)

Zandra Cuenen (gemeente Utrecht)

Agenda

- 1 Het onderzoek
- 2 Ervaringen en lessons learned
- 3 Reflectie en vragen

Het onderzoek in een notendop

Waarom dit onderzoek?

Inzichten uit de gedragswetenschappen:

Effect van armoede op cognitief vermogen

(Mullainathan & Shafir, 2013; Mani et al., 2013)

Crowding out van intrinsieke motivatie

(Deci, 1971; Frey & Jegen, 2001)

Wederkerigheid

(Fehr & Schmidt, 2000; Thaler, 1980)

Waar staan we nu?

- Feb – Mei 18: 794 deelnemers geworven (10% respons)
- Feb – Mei 18: Eerste vragenlijst (91% respons)
- Mei 18: Loting onder 752 deelnemers
- Juni 18: Informeren deelnemers en start nieuwe aanpak
- Oktober 18: Gesprekken gevoerd met alle deelnemers; weinig uitval

Ervaringen en lessons learned 1: voorbereiding

- Complex werkveld: universiteit, gemeentelijke organisatie, ministerie, wethouder, bijstandsgerechtigden
- Impact op partners in de stad: neem ze mee
- Projectorganisatie op sporen:
  1. Onderzoek
  2. Dienstverlening
  3. Beleid
  4. Communicatie
- Werving is een spoor apart

Ervaringen en lessons learned 2: uitvoering

- Onderzoeksperspectief vs organisatieperspectief
  - Hoe breng je ze samen in (nieuwe) dienstverlening?
  - Impact op bestaande werkprocessen en samenwerking (bv werkprocessen en systemen, contractpartners)
- Hoe bewaak je “zuiverheid” van dienstverlening binnen onderzoek?
  - Dedicated team voor onderzoeksgroepen
  - De 4 Sporen van de projectorganisatie
- Lerende organisatie: Spoor Leren en het leeratelier

Conclusie

1. Beleidsexperiment zijn complex en kosten tijd
2. Waarborging kwaliteit grootste aandachtspunt
(zuivere uitvoering en meting, voldoende deelnemers, ethisch)
3. Groot potentieel om tot inzicht te komen over consequenties van beleid

Reflectie & vragen

Meer informatie

utrecht.nl/wetenwatwerkt

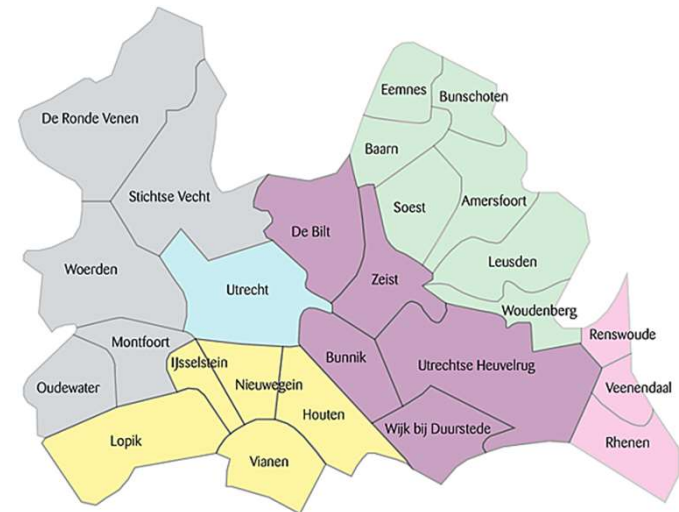
wetenwatwerkt@utrecht.nl

Backup slides

Weten wat werkt - fast facts (1/2)

- RCT with social assistance (*bijstand*) recipients in
  - Utrecht
  - De Bilt
  - Bunnik
  - Utrechtse Heuvelrug
  - Wijk bij Duurstede
  - Zeist
- Duration of 16 months
- One control and three treatment groups à 200 subjects

Weten wat werkt - fast facts (2/2)

- Total population: 12.250
- Target group: 8.300
- Reference group: 200 (randomly selected)
- Invited to join: 8.100
- Target: 900 (11%)

Research groups

Groep	Uw bijstand?	Wat verandert er voor u?
1 Zelf in actie 	 U houdt uw bijstand.	 U bepaalt zelf hoe u op zoek gaat naar werk, vrijwilligerswerk of andere activiteiten. U hoeft niet verplicht te solliciteren of verplicht deel te nemen aan activiteiten van de gemeente.
2 Met extra hulp in actie 	 U houdt uw bijstand.	 U krijgt extra hulp en begeleiding van de gemeente.
3 Werken loont 	 U houdt uw bijstand.	 Als u werkt naast uw bijstandsuitkering, mag u meer geld houden .
4 Meten wat werkt 	 U houdt uw bijstand.	 Er verandert niets, voor u blijven de regels hetzelfde . Zo kunnen we de resultaten van de andere groepen goed vergelijken. U werkt mee aan een onderzoek naar een betere bijstand. Omdat er voor u niets verandert, bieden we u als dank een cadeaubon van 40 euro aan.

Weten wat werkt in de bijstand

Outcomes

Uitstroom naar werk

Participatie

Tevredenheid

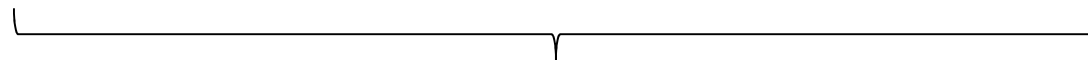
Gezondheid

Schulden

Kosten

- Online & face-to-face
- 5 languages